

GGD
Amsterdam

Reactie GGD Amsterdam op actieplan geluid Diemen 2024-2028

Aan Peter van de Mortel
Van Henke Groenwold

Datum 23-7-2024

Beste Peter van de Mortel,

Graag reageert onze GGD op het actieplan geluid 2024-2028 van gemeente Diemen. In deze memo noem ik aandachtspunten die ons opvallen.

Allereerst heel goed dat in het actieplan aandacht wordt besteed aan het beschermen en verbeteren van stille en groene plekken in de stad. Met het steeds drukker worden van de samenleving is dat belangrijk.

In de GGD gezondheidsmonitor worden als 3 (eigenlijk 4) grootste bronnen van geluidhinder in Diemen de beruchte 3 B's genoemd: bouw- en slooplawaai, burens en brommers/motoren. Deze geluidsbronnen veroorzaken vaak piekgeluiden in de woonomgeving, waardoor mensen wakker worden of verstoord worden in hun bezigheden.

In het actieplan worden weinig maatregelen beschreven om deze bronnen van overlast aan te pakken. Hier zouden verdere acties aan gekoppeld kunnen worden, of onderzoek naar kunnen worden gedaan. Acties op dit gebied zijn niet gemakkelijk, maar wel de moeite waard om te overwegen. We vinden het belangrijk dat niet alleen naar verkeersgeluid boven de plandrempel wordt gekeken, maar zo breed mogelijk de meest hinderlijke geluidsbronnen worden aangepakt. Veel van de hinder, en daarmee de gezondheidsschade, treedt al op onder de plandrempel. Zelfs al onder de 50 dB. Verlagen van geluidbelasting heeft daarom altijd een positief effect op de gezondheid van de inwoners van jullie gemeente.

Voorbeelden waar aan gedacht kan worden:

Bij bouw en sloop kan bijvoorbeeld het geluid gemeten worden en toezicht daarop geïntensiveerd. Handhaving van start- en eindtijden en toezicht op de meest lawaaiige handelingen op een bouwplaats kan veel schelen in de hinder die omwonenden ervaren. Een goede maatregel die genoemd wordt in het actieplan is het vervangen van dieselgeneratoren door stillere elektrische varianten. Denk daarbij ook aan grondwaterpompen. Dergelijke pompen draaien vaak langere tijd 24/7 en geven overlast door laag frequent geluid. Soms worden mensen daardoor erg alert op dergelijke geluiden, en ervaren ze daardoor op termijn ook overlast van andere bronnen van laag frequent geluid.

Een buurtregisseur kan worden ingezet om burenoverlast beter in kaart te brengen. Door communicatie of mediation kan de gemeente hier een positieve bijdrage aan leveren en onderzoeken waar de grootste problemen spelen, en deze helpen tegengaan. De gemeente is daar wellicht al mee bezig.

Gemeente Amsterdam is bezig met het meten van geluid van lawaaiige voertuigen. De 4 grote steden onderzoeken samen of hier ook tegen kan worden opgetreden. Met behulp van zogenaamde 'geluidflitspalen' wordt informatie verzameld. Diemen zou van deze kennis kunnen profiteren en wellicht samenwerken met andere gemeenten in de aanpak van deze grote bron van piekgeluiden. Op plekken waar te hard rijden geluidsoverlast veroorzaakt, kan een gewone flitspaal voor de snelheid uitkomst bieden. De inzet daarvan wordt niet genoemd in het actieplan.

Ook bij industrie kan gekeken worden welke geluiden de meeste hinder veroorzaken. Soms kan met vrij eenvoudige maatregelen hinder worden voorkomen. Worden deuren voldoende dichtgehouden? Het storten van materiaal of andere lawaaiige processen kunnen wellicht beperkt worden tot bepaalde tijden, zodat mensen hierdoor niet in hun slaap worden gestoord.

De gemeente kan breder stimuleren dat mensen niet de auto pakken, maar de fiets, de benenwagen of het OV. Bij nieuwbouwprojecten wordt autogebruik ontmoedigd. Hoe wordt dit gestimuleerd in de bestaande wijken?

Het is altijd beter maatregelen te nemen aan de bron of in de overdracht. De laatste toevlucht zijn maatregelen treffen aan nieuwe woningen. Bij het herzien van geluidbeleid voor nieuwbouw, raden we aan om woningen op geluid belaste plekken niet te bouwen voor sociale huur. Ook raden we aan op deze locaties tweezijdig georiënteerde woningen te ontwerpen, waar de mensen een echte stille zijde aan de woning krijgen. Het toepassen van een geluidwal bij Holland Park heeft de voorkeur van de GGD. Hierdoor wordt de omgeving van het bouwplan stiller, wat een positief effect heeft op de hele leefomgeving in de nieuwe wijk.

We missen de ambitie om het geluid verder te verlagen tot of richting de standaardwaarde. Uiteraard logisch dat dit niet overal mogelijk is, maar daardoor zal er weinig toekomstige verandering in het aantal gehinderden zijn. Er wordt bij maatregelen gekeken naar woningen die belast worden boven de plandrempel, maar ook bij een lagere geluidbelasting hebben mensen hinder. Welke maatregelen neemt Diemen voor dergelijke situaties?

Het is zinvol voor de geluidproductie om 30 km/u in te voeren op meer wegen. Wel moet daarbij rekening worden gehouden met het wegdek. Als daardoor meer wegen uitgevoerd worden met klinkers, kan de geluidbelasting juist hoger worden.

Het bevorderen van doorstroming op wegen heeft een positief effect op verkeersgeluid. Dit staat niet vermeld in het actieplan, misschien is daar nog wat aan te verbeteren in de gemeente.

Een aandachtspunt van elektrisch verkeer is, dat deze auto's zwaarder zijn. Bij hogere snelheden maken elektrische auto's meer geluid door bandengeluid dan benzineverkeer.

De bewoners die enquêtes hebben ingevuld, geven een aantal goede tips en voorbeelden die ik nog niet terugzie in het actieplan. Een aantal punten heb ik hier boven al genoemd: piekgeluiden industrie, aanpak lawaaivoertuigen, controles door wijkagent, (snelheids)flitspalen.

Verdere dingen die genoemd werden zijn:

Betere routes voor vrachtverkeer,

Laden en lossen onder de loep nemen,

Ov verbindingen naar rustige plekken verbeteren,

Angst van mensen voor loslopende honden in groengebieden. Wellicht kan de gemeente inventariseren waar dit laatste een probleem is en in een gedeelte van een groengebied toch een aanlijnplicht invoeren.

Met vriendelijke groet,

Henke Groenwold

Senior adviseur milieu en gezondheid GGD Amsterdam